

На черговому засіданні Президії НАН України 26 лютого 2014 року члени Президії НАН України та запрошені заслухали й обговорили доповідь директора Інституту космічних досліджень НАН України та ДКА України доктора фізико-математичних наук О.П.Федорова «Про стан та перспективи досліджень близького космосу».

В обговоренні взяли участь академік НАН України Б.Є.Патон, заступник голови Державного космічного агентства України С.О.Засуха, головний конструктор та начальник проектно-конструкторського бюро космічних апаратів, систем вимірювань і телекомунікацій КБ-3 Державного підприємства КБ «Південне» ім.М.К.Янгеля О.Л.Макаров, директор Інституту програмних систем НАН України, заступник академіка-секретаря Відділення інформатики НАН України академік НАН України П.І.Андон.

Президія НАН України відзначила, що заслухане питання є актуальним і цікавим, оскільки охоплює широке коло як фундаментальних, так і прикладних задач. Воно включає низку проблем, пов'язаних з дослідженням природи сонячно-земних зв'язків, розробленням і створенням відповідної наукової апаратури.

Протягом 15 років українські вчені спільно з науковцями Росії, Великобританії, Франції, Польщі беруть участь у виконанні міжнародних космічних проектів.

Фахівці академічних установ, зокрема Головної астрономічної обсерваторії, Радіоастрономічного інституту, інститутів іоносфери НАН України, космічних досліджень НАН України та ДКА України, а також Київського і Харківського національних університетів мають багаторічний досвід, потужний потенціал засобів й широку мережу центрів дослідження близького космосу.

Зокрема, під час польоту супутника «Січ-1М» ще у 2005 році виконувався космічний експеримент «Варіант», у ході якого було здійснено низку вимірювань іоносферної плазми. Експеримент «Потенціал» на борту космічного супутника «Січ-2» є одночасно продовженням згаданого експерименту і підготовчим етапом масштабного проекту «Іоносат».

Один з важливих прикладних аспектів цього проекту полягає у діагностиці іоносферних проявів космічної погоди. Було підкреслено, що важливість моніторингу космічної погоди зумовила його включення до європейської програми оповіщення в інтересах безпеки. Важливою є також перспектива створення й підтримання регіональних моделей іоносфери для систем навігації. Крім того, відповідно до заходів Загальнодержавної цільової науково-технічної космічної програми України на 2013-2017 рр. заплановано проведення досліджень та експериментів на борту російського сегмента Міжнародної космічної станції.

Президія НАН України наголосила, що вченим Академії необхідно докласти належних зусиль для подальшого розвитку робіт з досліджень близького космосу і практичного застосування отриманих результатів й просити ДКА України взяти відповідні зобов'язання, спрямовані на виконання завдань, що стоять перед Інститутом космічних досліджень НАН України та ДКА України.

Було ухвалено відповідний проект постанови.

***

Президія НАН України заслухала й обговорила інформацію академіка-секретаря Відділення біохімії, фізіології і молекулярної біології НАН України академіка НАН України С.В.Комісаренка про результати розгляду на розширеному засіданні бюро відділення звіту про наукову та науково-організаційну діяльність Інституту проблем кріобіології і кріомедицини НАН України за 2007-2013 рр.

Було зауважено, що в інституті здійснюються фундаментальні та прикладні дослідження з актуальних напрямів кріобіології і кріомедицини, отримано низку важливих результатів. Відповідно до тенденцій розвитку сучасної біології велика кількість досліджень інституту була виконана на міждисциплінарному рівні із залученням сучасних знань біохімії, біофізики, імунології, біоорганічної хімії, фізичної хімії, фізики тощо, наукова тематика відповідає основним науковим напрямам, затвердженим постановою Президії НАН України від 21.11.2001 № 285.

Зважаючи на зауваження комісії з перевірки діяльності Інституту проблем кріобіології і кріомедицини НАН України, Президія НАН України зобов'язала інститут вжити заходів з виправлення недоліків, зазначених в акті комплексної перевірки його діяльності.

Було прийнято проект постанови з цього питання.

***

Крім того, Президія НАН України заслухала інформацію про відзначення 100-річчя від дня народження академіка О.І.Кухтенка; про організацію роботи з підготовки та випуску академічного тлумачного «Словника української мови» в 20 томах; про затвердження планів підготовки та випуску видань за державним замовленням на підготовку та випуск видавничої продукції за напрямом «наукові видання» видавництвами НАН України у 2014 р.; також було розглянуто низку кадрових та організаційних питань і прийнято рішення про нагородження відзнаками Національної академії наук України.

Секретаріат Президії НАН України